

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Celac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Celac împotriva Teatrului Dramatic Rus de Stat „A. Cehov” și lui Constantin Haret cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Tatiana Celac și a fost menținută hotărârea din 12 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 08 august 2019 Tatiana Celac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Teatrului Dramatic Rus de Stat „A. Cehov” și lui Constantin Haret cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 26 martie 2019 i-a fost cauzată o vătămare medie a sănătății, fiindu-i prejudiciată demnitatea sa profesională în calitate de angajat, în urma comportamentului agresiv și amoral din partea directorului teatrului, Constantin Haret, care din motive necunoscute a creat o atmosferă de conflict.

A menționat că, incidentul a avut loc în timpul exercitării atribuțiilor sale de serviciu, în timpul orelor de muncă și, ca urmare, a fost chemat serviciul de ambulanță după o agravare bruscă a sănătății în rezultatul unui stres puternic și a fost internată în spital.

A susținut că, totul a început, când după ieșirea unui colaborator al teatrului din cabinetul directorului, după ușa s-a auzit cum directorul a început să strige, folosind cuvinte necenzurate, se auzea zgomotul de la căderea obiectelor. După aceasta directorul a ieșit din cabinet în anticameră și a început într-un mod grosolan cu strigăte și cuvinte necenzurate să-i dea ordine, care nu erau de competența sa.

A afirmat că, la rugămintea sa, de a se opri și de a înceta comportamentul anormal, el a reacționat sarcastic, cu batjocură, iar la atenționarea că va depune o plângere împotriva comportamentului său, a început o isterie și mai mare cu amenințări în adresa sa.

A relevat că, directorul teatrului a început să mototolească documentele de pe masa sa de lucru. Ca urmare a conflictului, ea s-a simțit rău și a ieșit din anticameră, însă directorul striga din urma sa cu cuvinte necenzurate și cerea în mod grosolan ca să se întoarcă la locul său de lucru și o amenința.

A invocat că, colaboratorii de pe etaj au auzit isteria directorului și au chemat serviciul de ambulanță, care a transportat-o în spital. Pe parcursul efectuării tratamentului staționar, a decis să dimisioneze din funcția de consultant juridic și traducător.

A declarat că, în urma acțiunilor ilegale ale angajatorului în persoana directorului, i-a fost cauzat prejudiciul material și moral.

A notat că, asemenea acțiuni din partea directorului față de colaboratorii teatrului anterior au mai existat, acesta își permitea să strige, să folosească cuvinte necenzurate, să vorbească grosolan cu unii colaboratori în prezența altor colaboratori, răspândea zvonuri despre persoanele cu care el avea conflicte, reprima pe cei care nu se subordonau prin concediere. Se ajungea și pînă la aplicarea violenței fizice, ce constituie o înjosire a colaboratorilor, cu excepția unora, majoritatea colaboratorilor nu se plîng din cauza că se tem de concediere.

A menționat că, în secretariatul teatrului sunt înregistrate plângeri și documente cu privire la sesizarea instanțelor de judecată și a autorităților competente în scopul apărării drepturilor încălcate.

A susținut că, față de sine, în calitate de angajat, atacurile au început după ce ea a scris cererea privind achitarea procentului pentru vechimea în muncă stabilită prin lege și care nu i-a fost achitată din ziua angajării.

A afirmat că, la angajare a încheiat contractul individual de muncă pentru funcția de traducător, dar, de fapt, exercita funcțiile traducătorului, secretarului și cancelariei, unele atribuții ale juristului, precum și obligațiile altor secții. Astfel, au fost create condiții de muncă defavorabile în calitatea sa de angajat.

A solicitat încasarea din contul Teatrului Dramatic Rus de Stat „A. Cehov” a sumei de 10965,18 lei, cu titlu de prejudiciu material și moral, atragerea lui Constantin Haret la răspundere contravențională și încasarea de la pârât a taxei de stat în sumă de 329 de lei.

Ulterior, Tatiana Celac a depus o cerere, prin care a solicitat majorarea sumei prejudiciului moral pînă la 10000 de lei (f. d. 54).

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2019 a fost respinsă acțiunea depusă de către Tatiana Celac ca neîntemeiată.

La 19 noiembrie 2019 și 07 februarie 2020 Tatiana Celac a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Tatiana Celac și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a stabilit că, la caz nu se atestă vinovăția directorului Teatrului Dramatic Rus de Stat „A. Cehov”, Constantin Haret, or, la materialele cauzei nu a fost prezentat nici un înscris, din care ar rezulta vinovăția ultimului constatată în producerea pretinsului prejudiciu.

Cu referire la argumentele apelantei precum că, nu urmează de luat în

considerare pct. 2 din Regulamentul pentru determinare gradului de gravitate a vătămării corporale nr. 199 din 27 iunie 1993, din motiv că, i-a fost cauzată o vătămare a sănătății, afectându-i integritatea morală și psihică, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, or, apelanta nu a demonstrat faptul că, pretinsele suferințe psihice i-au fost cauzate prin acțiunile intimatului Constantin Haret, corespunzător în acest sens lipsește legătura causală dintre faptă și prejudiciu.

Mai mult ca atât, instanța de apel a considerat că, criticile apelantei asupra argumentelor instanței cu privire la prevederile pct. 2 din Regulamentul pentru determinare gradului de gravitate a vătămării corporale nr. 199 din 27 iunie 1993 sunt neîntemeiate, or, această normă se referă la condițiile stabilirii gradului de gravitate a vătămării corporale, având în vedere că, ultima a pretins că ar fi suferit o vătămare medie a sănătății, însă în acest sens nu a adus nici un înscris, care ar atesta acest prejudiciu. Astfel, în contextul celor enunțate, este cert și fără echivoc că, în prezenta speță lipsește faptul comiterii unei fapte ilicite de către intimatul Constantin Haret față de apelanta Tatiana Celac, cât și vinovăția acestuia în raport cu drepturile personale patrimoniale și nepatrimoniale.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, în condițiile în care apelanta nu a prezentat probe admisibile și pertinente vis-a-vis de comiterea delictului de către intimatul Constantin Haret, este întemeiată și legală soluția primei instanțe, or, la materialele cauzei nu este anexată nici o probă admisibilă și pertinentă, care ar demonstra faptul că, Constantin Haret a comis în privința apelantei careva acțiuni culpabile.

La 16 iulie 2020 Tatiana Celac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece concluziile instanței de apel, expuse în decizie, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța de apel a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

A menționat că, hărțuirea salariaților la locul de muncă de către Constantin Haret a fost constatată la 23 iunie 2010 de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. În același timp, multiple abateri financiare, cu încălcarea drepturilor angajaților au fost constatate în actul de verificare din 18 februarie 2020 a Inspecției financiare din subordinea Ministerului Finanțelor.

A susținut că, din certificatul de adresare la spital și din extrasul din fișa medicală rezultă că, boala a apărut în urma incidentului, care a avut loc la locul de muncă ca rezultat al unui stres puternic.

A afirmat că, în cazul dat nu pot fi aplicate prevederile Regulamentului pentru determinarea gradului de gravitate a vătămării corporale nr. 199 din 27 iunie 1993.

A relevat că, referitor la incapacitatea temporară de muncă, s-a bazat pe prevederile Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, ale pct. 5 lit. a) din

Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1361 din 22 decembrie 2005 și ale art. 327 și 328 din Codul muncii.

A notat că, Agenția Națională de Integritate a inițiat procedura de revocare a lui Constantin Haret din funcția de director, cu decăderea din dreptul de a exercita o funcție publică pe o perioadă de 3 ani, din motivul încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

La 18 august 2020 Teatrul Dramatic Rus de Stat „A. Cehov” și Constantin Haret, reprezentați de către avocatul Nicolae Frumosu, au solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 11 iunie 2020 (f. d. 108).

Astfel, recursul declarat la 16 iulie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul

în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Tatiana Celac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Tatiana Celac, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Tatiana Celac ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Tatiana Celac se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic